

PAVEL RIVIȘ TIPEI

Președintele Cultului Creștin Penticostal

„Ce am auzit, ce știm, ce ne-au povestit părinții noștri, nu vom ascunde de copiii lor; ci vom vesti neamului de oameni care va veni laudele Domnului, puterea Lui, și minunile pe care le-a făcut.”

Psalmul 78:3-4

1922 - 2007

85 de ani de la înființarea primei biserici penticostale din România (2)

În numărul trecut al revistei am publicat prima parte a cuvântării pastorului Pavel Riviș Tipei, președintele Cultului, cu prilejul aniversării a 85 de ani de la înființarea primei biserici penticostale din România, acoperind perioada începuturilor din diferite zone ale țării și evoluția bisericii până în jurul anilor '30.

Continuăm publicarea istoriei penticostale din România până la sfârșitul celui de-al doilea Război Mondial.

In București, printre primii mesageri oficiali ai credinței apostolice, a fost Danciu Ioan. În anul 1933, centrul Asociației Religioase Penticostale, condusă de Bradin Gheorghe, l-a trimis pe fratele Danciu în București, în calitate de secretar al Asociației și reprezentant în relațiile cu Ministerul Cultelor.

În acel timp, centrul Asociației era la Lipova, unde se tipărea și revista „Cuvântul Adevărului”. În anul 1936 această revistă nu

s-a mai putut tipări la Lipova și redacția revistei s-a mutat temporar la București. Fratele Danciu Ioan a preluat redactarea acesteia.

În 1936, singura casă de rugăciune existentă în București era pe strada Drumul Sării nr. 45, mai târziu mutându-se în strada B. Manolescu nr.13 (cartierul Banu Manta).

Peste circa 2 ani (1938), Danciu Ioan a deschis o adunare în cartierul Bucureștii Noi, pe strada Jimbolia, la care au participat familia Oprea, fratele Romocea și alți credincioși din cartier precum și câțiva din comuna Crețulești, aflată la circa 15 km de București. Această biserică a funcționat înainte de a se înființa Biserica din strada Mărcuța, păstorită de Vamvu Alexie.

În 1940 a luat ființă, tot pe strada Jimbolia, o casă de rugăciune în locuința fratelui Cojocarului Pantelimon, refugiat cu familia din Bucovina. La această biserică a participat și Florea Oprea, astăzi în vârstă de aproape 100 de ani. Biserica s-a mutat apoi în Calea Moșilor nr. 312 unde a funcționat până la demo-

Moment de rugăciune din timpul sărbătorii, special pentru pastori și familiile lor

larea cartierului în vederea sistematizării.

În aceeași perioadă are loc deschiderea unei alte biserici în București, pe Splaiul Independenței, în casa sorei Ionescu, care a funcționat la demisol, având ca denumire „Ucenicii Domnului Isus”. Conducătorul bisericii a fost Jiloveanu Ion. Biserica a fost frecventată de frați ca: Nelu Crăciun, Titi Crăciun, Alexie Vamvu, Oprea Florea și alții, pentru o vreme, între care și Sile Roske, care a înființat acolo primul cor penticostal din București.

În Maramureșul istoric, în zona Vișeu de Sus, pe cursul râului Ruscova există trei mari localități cu locuitori de naționalitate ucraineană, oameni care au avut harul de a putea să-L cunoască pe Dumnezeu. Mișcarea penticostală a pătruns în această zonă în anul 1934, prin Bucurici Toader zis Baia, care, în anul 1928, a emigrat în Argentina și în 29 august 1931 a fost botezat cu Duhul Sfânt în Buenos Aires. În 28 august 1934 s-a întors în România. S-a interesat dacă în localitatea Poienile de Sub Munte există și alți credincioși, în afară de ortodocși. Astfel a aflat că există o grupare de adventiști. Cu el s-a mai întors un frate din comuna Repedea – Bejera Petru, botezat și el.

Într-o zi de sabat a mers la părtășie cu acești frați adventiști. Când i-a venit rândul să se roage, a venit o putere peste el și a început să vorbească în alte limbi și să proorocească. Din cei 60 de membri, un număr de 15 persoane au fost străpunse în inimă și i-au pus întrebarea: „Ce să facem, frate Toader?” El le-a istorisit despre calea Domnului și s-a făcut prima adunare la casa lui Cucicea Gheorghe, zis Betcan, unde au participat mai mulți credincioși.

Dintre aceștia amintim pe: Cucicea Gheorghe, Tudic Dumitru,

Conferință și masă de dragoste la Arad, în 1953

tru, Tofei Alexa, Caniuca Gheorghe, Tataru Mihai, Caniuca Miron, Recală Ilie. Aceștia, împreună cu familiile lor, au înființat prima Biserica Penticostală din localitatea Poienile de Sub Munte, în luna septembrie 1934.

În luna octombrie al aceluiași an s-a făcut primul botez în apă, public, pentru ca în decembrie să fie botezați cu Duhul Sfânt patru frați și cinci surori.

Primul pastor al bisericii a fost fratele Hantig Ioan, iar Cucicea Gheorghe – diacon. De aici, din Poienile de Sub Munte, s-a format apoi biserica din Repedea. Din 1940 s-au adunat împreună cu cei de la Poieni, ca mai apoi să se desprindă. Apoi au început adunări în Pedvesechii, un cătun între Ruscova și Repedea. Printre acești credincioși erau și câțiva din Ruscova. Între ei amintim pe frații: Drozd Gheorghe, Drozd Simion, Drozd Vasile și alții.

În Țara Lăpușului, conform celor mărturisite de Vlașin Ioan și Ungur Andrei din Răzoare, suntem îndreptățiți să afirmăm că în Răzoare, Ciocotiș, Laschia și Cernești se poate vorbi de existența credinței penticostale începând cu anul 1936.

Răzoare. După primul război mondial, încheiat în 1918, unii s-au întors acasă, printre care și Ioan Păscuț, care a primit credin-

ța martorilor lui Iehova. În jurul anilor 1920 a participat la o mare adunare a martorilor, care a avut loc într-o pădure de lângă Copalnic. Cei adunați acolo au fost prinși de o mare furtună în timp ce se predica. Predicatorul a afirmat că furtuna era lucrarea diavolului, ceea ce i-a pus pe gânduri pe ascultători, care s-au îndoit de faptul acesta. În jurul anului 1935 s-a auzit aici de credința penticostală, care era răspândită de misionarii din județul Bistrița-Năsăud. Cu toate că trecuseră câțiva ani de la adunarea din pădure, timp în care fratele Păscuț nu a mai participat decât foarte rar la astfel de întâlniri, din inima lui și a altora nu s-a putut șterge dorința după adevăr și adevărata cale a lui Dumnezeu. Am putea spune că terenul era deja pregătit așa ca era nevoie doar de semănători care să arunce sămânța. Acest lucru s-a și întâmplat, astfel că din 1936 putem vorbi de o biserică penticostală la Răzoare.

Biserica din Ciocotiș a crescut paralel cu cea din Răzoare. Și aici erau credincioși martori ai lui Iehova. Majoritatea acestora au primit cu bucurie vestea bună adusă de misionarii amintiți, renunțând la vechiul crez și alăturându-se credinței penticostale.

Câteva nume ale pionierilor

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

de aici, care au devenit purtători ai mesajului divin - cum ar fi frații Pantea, Barbu Simion și Ioanide -, au făcut să rămână frumoase amintiri pentru contemporani.

Biserica din Cernești. Odată cu Bota Traian, în anul 1938 a primit credința și Blaj Petru care, de fapt, a fost primul care a primit botezul cu Duhul Sfânt. Dragostea dintâi îi făcea pe frați să se adune la rugăciune aproape în fiecare seară. Și aici primii creștini au fost persecutați. Într-unul din numerele ziarului „Tribuna Ardealului”, tipărit la Cluj, se specifica faptul că în locuința lui Bota Traian din Cernești a fost surprins un grup de credincioși care, cu ușile încuiate se rugau, așteptând pogorârea Duhului Sfânt. Pentru aceasta au fost luați de către jandarmii din comună și duși din post în post până la Cluj, unde au fost judecați și condamnați de Tribunalul de război. Bota Traian și soacra lui au fost condamnați la șase luni de închisoare, pentru că erau proprietarii casei în care au fost prinși, iar fratele Blaj Petru la trei luni de închisoare.

Valea Someșului, zona Codrului și Chioarului. Biserica din Sălsig poate fi denumită biserica mamă din această zonă, iar bisericile din Tulghieș și Asuaju de Sus, fiicele ei mai mari. Se poate afirma că pe aceste meleaguri credința este rezultatul lucrării directe a Duhului Sfânt, care a trezit la viață bisericile baptiste și mileniste existente în Sălsig pe atunci.

Iată cum s-au petrecut lucrurile. În anul 1935, în Sălsig era o biserică baptistă care funcționa din anul 1930. Această biserică era frecventată și de părinții fratelui Zah Gheorghe. La 15 august 1935 a venit la Sălsig un frate pe nume Matei, originar din părțile Bucovinei, ulterior stabilit la Șomcuța Mare. În timpul predicii au fost folosite următoarele cu-

vinte, bine întipărite în mintea copilului Zah Gheorghe: „fraților am găsit credința cea adevărată, care se numește Biserica Viului Dumnezeu, botezată cu Duhul Sfânt. În această biserică nu poți intra dacă ai săvârșit păcate, fiindcă Duhul Sfânt te descoperă. Credincioșii acestei biserici au o mare sărbătoare numită Rusaliile. Ei se strâng din mai multe părți, se roagă și primesc botezul cu Duhul Sfânt, însoțit de vorbirea în limbi”.

PRIGOANA SUB REGIMUL ANTONESCIAN

Atitudinea dușmănoasă și prigonirea dusă împotriva credincioșilor penticostali a culminat în intervalul dintre cele două războaie mondiale. Mulți credincioși au fost închiși în temnițe, condamnați la mulți ani de închisoare. Când a început cel de-al doilea război mondial, au fost trimiși în linia întâi pe front și nu s-au mai întors acasă niciodată. Casele de rugăciune au fost vandalizate și distruse.

În tagma prigonitorilor erau judecători, primari, jandarmi și preoți. Chiar și în închisoare, penticostalii erau tratați mai aspru ca ceilalți deținuți. De exemplu, în închisoarea din Sânicolaul Mare, județul Timiș, erau puși în celule pline cu excremente. Cele mai importante ziare de atunci „Dimineața” și „Adevărul” erau scandalizate de persecuția religioasă a penticostalilor, subliniind aici în mod deosebit implicarea clerului ortodox.

Cea mai aspră și neagră perioadă a persecuției a fost în timpul dictaturii mareșalului Ion Antonescu (septembrie 1940 – august 1944).

- La 17 septembrie 1942, Voicu I. Rusin din comuna Lascăr Catargiu a fost condamnat la 25 de ani de închisoare pentru cre-

Mărturisire de credință din 1933

dința penticostală. Închisoarea în care zăcea susnumitul a fost bombardată în ziua de 24 august 1944 și acesta și-a pierdut viața, lovit de schije.

- Michiticiuc Frant și Bosovac Ivan au fost condamnați de Tribunalul Cernăuți la 15 ani de închisoare pentru că au refuzat să renunțe la penticostalism. Soția lui Bosovac Ioan era și ea condamnată pentru același motiv ca și soțul ei.

Au lăsat acasă 5 copii fără nici un sprijin. Au executat doar 2 ani din pedeapsă în închisoarea din Arad.

- Ardelean Ștefan și soția sa, Petra, din comuna Grăniceri, oameni în vârstă de 77 și, respectiv, 74 de ani au fost găsiți la rugăciune cu fiul lor, Ardelean Moise și cu Borca Petru și au fost condamnați la un an și două luni de închisoare.

- Pavel Bochian, președintele de mai târziu al Cultului Penticostal a fost arestat și judecat pentru credință în anul 1938, când primul-ministru al țării era Miron Cristea, patriarhul Bisericii Ortodoxe.

În anul 1938, Szaday Sandor, conducătorul asociației baptiștilor independenți, îi cere lui Gheorghe

Bradin să se unească cu ei pentru a scăpa de persecuții, întrucât asociația lor era recunoscută legal. Szaday Sandor nu a fost sincer, ci, dimpotrivă, a urmărit alte scopuri. Atunci Gheorghe Bradin a luat legătura cu Iacob Iosif, președintele comunității baptiste de la Arad, considerat un bun credincios și om deschis colaborării. Așa s-a ajuns la o înțelegere de unire. Majoritatea penticostalilor nu au fost de acord cu acest act, mai ales că li s-a cerut să semneze niște declarații de renunțare la unele din practicile penticostale, ci, dimpotrivă, au preferat să sufere prigoana oricât de aspră era.

La foarte scurt timp, după ce o fracțiune dintre penticostali au trecut la bapțiști, mareșalul Antonescu, prin decretul 9270 din 28 decembrie 1942 a scos în ilegalitate și asociațiile religioase baptistă, adventistă și a creștinilor după Evanghelie, interzicându-le.

În orașul Danzig, din Polonia, a luat ființa o Școală Biblică. Această școală l-a avut ca profesor pe binecunoscutul teolog Donald Gee din Anglia. Unii emisari ai școlii, vizitând România, au provocat o sciziune în sânul bisericii penticostale din țara noastră. O parte dintre pastori și biserici, în frunte cu Ioan Bododea și Bodor Eugen s-au desprins de restul mișcării, diavolul folosind astfel încă o strategie pentru a frâna amploarea deosebită luată de dezvoltarea bisericii penticostale.

În ciuda divizării, Duhul Sfânt era la lucru și, în jurul anilor 1938, Macarie Ștefan se întoarce la Dumnezeu în ținuturile Olteniei și, după ce ia contact cu frații penticostali, misionază în această zonă predicând cu putere doctrina Botezului cu Duhul Sfânt. Prin el se întoarce la Dumnezeu și Vamvu Alexie din Cleanov, ce avea să dețină slujbe importante în conducerea Cultului Penticostal.

În orașul Brașov se mută, din Ardeal, fratele Opreanu Nicolae, în casa acestuia deschizându-se prima biserică penticostală din zonă, în anul 1940.

Arestările și judecățile credincioșilor de către curțile marțiale s-au ținut lanț. Mulți credincioși au fost închiși, mergându-se până la 25 ani de condamnare, iar unii nu s-au mai întors niciodată acasă. Antonescu pregătise un proiect în vederea deportării penticostalilor în Transnistria (teritoriu între Nistru și Bug).

Din fericire acest plan nu a ajuns să fie pus în aplicare, pentru că a venit ziua de 23 august 1944, când pentru România începe o nouă etapă în toate segmentele vieții ei, inclusiv în cel religios.

(va urma)

Viorel Ciornei și David Ianoș, diaconi, și prezbiterul Bisericii Penticostale „Elim”, din Gura Humorului, au oficiat un botez nou testamental în 7 octombrie 2007.